This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

799

Digitized by Google

J 99

J 99

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186188922

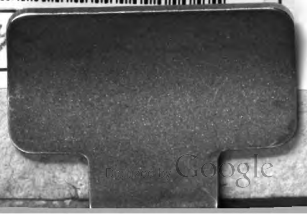

Digitized by Google

KRATKI

NAUK CHIUDOREDNI

VARHU

DUXNOSTIH ÇOVIÇGLIH

ZA SEGLIANE.

119313.

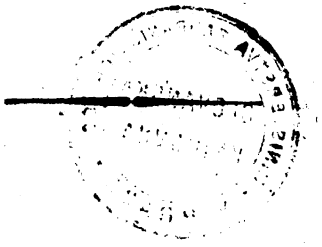

U ZADRU,

IZ UTISCTIONICZE BATTARA

MDCCCVII.

Digitized by Google

MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
SLOVANSKÁ
KNIHOVNA
V PRAZE

Digitized by Google

RAZGOVOR

UÇÇIGNEN OD JEDNOGA BISKUPA

JEDNOME CZARKOVGNAKU REDJENU OD MISNISCTVA, I ODREDJENU ZA PASTIRA DUHOVNOGA OD SEGLIANAA.

Evosi ti uzdighnut na sveti Red od Misnisctva. Czelov kojega od tebe prijimgliem govorimi dosta da tvoje sardze sada visce nego ighda gorì gliubavju i miloschiom. Razxexen ovim çistim plamenom, i vàs napugnen velliçanstva tvoga dostojanstva ti imadesc nastojati da u svemu budesc izvarscian. Od ovoga çàsa tvoja dillovanja svakollika ímaju bitti upravgliena na slavu Boxju, i na korist, i çestitost tvoga iskargnega. Na otaru kojemu sluxisc, i u tvojim rukama stoji sahragneno

Digitized by Google

799

Ž 99

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186188922

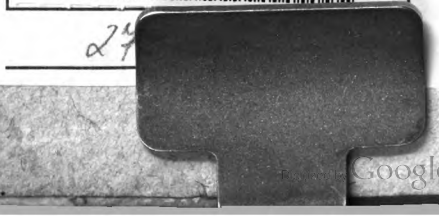

Digitized by Google

KRATKI

NAUK CHIUDOREDNI

VARHU

DUXNOSTIH ÇOVIÇGLIH

ZA SEGLIANE.

119313.

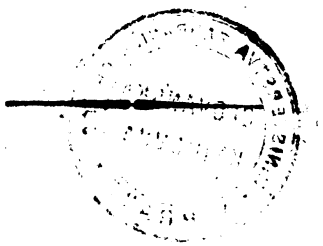

U ZADRU,

IZ UTISCTIONICZE BATTARA

MDCCCVII.

Digitized by Google

MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
SLOVANSKÁ
KNIHOVNA
V PRAZE

Digitized by Google

RAZGOVOR

UCCIGNEN OD JEDNOGA BISKUPA

JEDNOME CZARKOVNAKU REDJENU OD MISNISCTVA, I ODREDJENU ZA PASTIRA DUHOVNOGA OD SEGLIANAA.

Evosi ti uzdighnut na sveti Red od Misnisctva. Czelov kojega od tebe prijimgliem govorimi dosta da tvoje sardze sada visce nego ighda gorì gliubavju i miloschiom. Razxexen ovim çistim plamenom, i vàs napugnen vellicanstva tvoga dostojanstva ti imadesc nastojati da u svemu budesc izvarscian. Od ovoga çàsa tvoja dillovanja svakollika ímaju bitti upravgliena na slavu Boxju, i na korist, i çestitost tvoga iskargnega. Na otaru kojemu sluxisc, i u tvojim rukama stoji sahrangneno

utiscenje i oslabjenje onizih nevogliaa kojimi podloxan jest çoviçanski narod radi griha istoçnoga, i radi naghlih-gannutja.

Iskusci tvoje misli: poznaj tebe istoga za mochi poznati tvoju bratju: nauçi duxnosti tvoje za mochi uçiti tvoga iskargnega, i ukripitiga u ispugnenju duxnostih gnègovih. Nemojse uzoholiti i cziniti dasi ti najvechi i najbogli çovik od Sèla; dalli nastoj kripostju uççinnitise taki: dostighni tvojim dobrim dillim i xivglienjem çast i gliubav tvoih Seglianaa ter sluxi za izghled i priliku svimi kolliczim.

Parva tvoja duxnost neka bude podnosenje: ovi jest plod od miloschie i najlipscia kripost od sardza. Sveto Evangelje postavgliaga meju najparvim svoim zapovidim, koje brez pristanka ponavglia: Sveti Pavao u svojoj kgnizi pisanoj Timoteu ne pristaje priporuçivatiga: a pisciuchi svome pridragom Titu immenuje ustarpglienje parvo nego isti nauk. I u istinnu: ova kripost visce nego niedna druga sctiti i çinni stannovitu nasciu srichiu varhu zemglie. Çovik koji neznade podniti neumitnost i privare svoje bratje vazda jest nèmiran i nezadovoglian: chiuti i çaini daje odczipjen od sviuh gliudih: neznade

Digitized by Google

bitti koristan nikomu, oholost i smionstvo çinnega misliti da on sám immade oblast prosuti svoja miscglienja, tere svarsciuje parvo pagardjujuchi, a poslie progonechi onne koji nemisle kako i on.

Bog pedipsajuchi nasce Parvoroditeglie radi gnihova neposluha otvori gnimi oçi varhu nerischna gnihova stanja, i onni poznasce dasu golli i potribni od svega. Svitlost prave mudrosti nemoxe nâs uçinniti ohole, i neustarpglive: paçe odkrivajuchi, nami naseiu nevogliu, napugna nâs brattinska podnosenja, i pomillovanja.

Nemoj suvisce uffati u tebe istoga. Pàzi neumitnost tvoje bratje kakono mnohavost gnihova razuma, i nastoj gnih privesti na poznanje od istinne. Promisli da i privara imma svoju laxivu svitlost, koja varra, i çinni hoditi stranputno: Poznajuchi privaru, xalli brata tvoga kojie privaren: ter gledajuchiga kako jednoga boljesnika pritisnuta od tescke nemochi koju on ne poznaje, ischiti isti izliçitiga duhom od milloschie.

Odluçiosam odabrati tebbe za Xupnika od NN. Za poçetak tvoga odredjenja i tvojih trudaa posluschaj kakvie: bio onni Xupnik pervo tebbe. Jati neznam dati bo-

gli izgheld i priliku za dosciastno tvoje xivglienje, scto ponavgliajuchi tebbi onno scto meni rekosce Starczi od Sela kadami navistisce smart gnihova Pastira kojegaje Bog k' sebi dozvao.

„ Imma, *ovako meni reççe najstarii meju gnimi*, evo imma pedeset godinaa da dobri Pastir kojega izgubismo, bio jest odredjen za upravnika nascih dusciaa. U nascem Sellu nebiasce onda visce od dvadeset obitikh kàda on doge, zascto zemglie biahu zapusctene. I naukom i nutkovanjem on brez pristanka iskao jest da nastoimo na rabotu i na texanje: i nasce obitili sadase jesu nzmnoxile, i moguse broiti stoo i petnaest. U najzadgnim razlikim rattim mi jesmo dâli Kraglievini stotinu gliudih zapisanih za obranu od otaxbine.

„ Imma çetardeset i pét godinaa dase nie kod nâs çullo jedno lupextvo, dase nie dogodilo jedno ubojstvo; i po sve ovo vrime nisse nighda zgòdilo daje komu bila alli upagliena kuchia, alli ugrabjena Divojka, alli dasmose zariçvali drughim Sédim kojisu u òkolo. Akobismo kada imali koje karanje s' nascim blixnizcim radi mejasciaa, nasc pridobri Xupnik hotiasce daga svarscimo Mirotvorzcim.

„ Imma dvadeset godinaa da nasci Segliani nisuse pravdali prid Pristoglim. Gnegovim nagovaranjim on biasce nâs obikao dase odma pomirimo postavgliajuchise u dobre Gliude. Nechiesc najti jednoga samoga u nascem Sèlu daje scto duxan Targovczem od Grada.

„ Prosclo jest çetardeset godinaa da u Zvonik nasce Zarkve nie udario grom. Nasc dobri Pastir biasce pomgniv za svaku nasciu korist: radi toga kadabi prividia iz daleka dase pripravglia zlo vrime, on odma çignasce zvonniti zvonne dalli samo tolliko vrimena kollikobi bilo dosta za napomenuti od poghibili onnizih koji biahu na daleççe nekse stave na molitvu; a za sakupiti u Zarkvu onne koji biahu na blizu nekse napune uffanja u boxje provvidjenje, podloxtva vogli gnegovoj, i nek s' gnime zajedno uzdighnu svoje ruke i svoje molitve Bogu otzu od millosardja.

„ U vrime xetve i jematve ne biasce potribbito danam spomene podatimu onnu platju kojamu pristojasce. Mi paççe povojno naticzahomose prinitimu visce joschie nego biahomo duxni, zascto on biasce tolliko dobra sardza da izvan hrane svoje, svoga kappellana, i svoga slughe, sve

119313

Digitized by Google

ostâlo potratiobi svaku godinu sâmo za uççinniti dobra nami istima.

„ U kuchi Xupnisckoj çinnioe uççinniti jedan bunar slatke vode, s' kojimse sluxe svi kollizci Segliani: radili jesmo i mi okô gnega, i pomoghlismo zgraditiga. Da bude blagoslovjen za uvik onni kojigaje zamislio, i da budu blaslovjeni trudi, kojih mi jesmo podnili. Pokle dobavismo ovu zdravu voddu, neima visce meju nami tolliko nemochi, a nasce xivotine navlastito voli i parippi dobrose podnose, i uzmnaxajuse svej to visce.

„ On pervi poçeoje saditi u svojem vartlu Kumpire, kapulu, lan, murve, i druga stabla alli potribbita alli koristna. Iz gnegova vartla ova simena bila jesu nami darovana; onje nauçio nâs texatijih i raditiih i po ti naçin uveoje meju nami jedno dobro kojese hochie svej to visce uzmnoxiti. Jurve svaka kuchia immade u svojem dvoru dvanaest jakih stabalaa kojanam darivaju hlad osinom a jizbinu vochiem.

„ Nasci obiçaji nisu visce ostri: onjih jest ukrotio, i uplemenio. Na sillu gnegovih nagovaranjaa mi çinnimo sada da i nasce xenne side s' nama za tarpezom. Blagujuchi nascim zaruçnizzam kojenas

Digitized by Google

priporadjaju u nascim sinnovim, çinninamse sladji onni kruh kojeganam onne pripravgliaju s' svoimi rukama.

„ Ne immamose strasciti visce od glâda i skuppochie. Onje nâs nauçio kakojih immamo uklonniti, razumno razdigliujuchi, i scteduchi plodde nascih trudaa, i nascega blaga. Mi svetkujemo blaghdane i svakoljetni dan nascega rodjenja i izhodgni dan nascih martvih, alli ne ni poxdarstvom ni pianstvom ni bukkom, dalli sardçenim veseglìem, i dillim od millosardja. Naucili jesmo da poxdarstvo i pianstvo ne sctuju dalli uvridjuju Boga, i ùde çoviku. Mi pirujemo nasce xenidbe, i stojimo radostno u drughim prigodam od veseglia pivajuchi pod guslom i tamburom pisme nascih starih vitezovaa:

„ Ne predamo visce radi tascta straha od Vukodlakaa. Uxgana mahnita pamet izmislilaje ove priçicze, neumitnost uççinilaje dase viruju, a himbenost i privara nastojale jesu dase ukripe i ujaçe.

Znademo i virujemo da dusce nascih martvih ne igiu lutujchi simo i tamo, niti opchie, nitise prikaxuju visce gliudem; dalli u rukah boxje pravde na drugom svitu dostìxu alli plachiu gnihovih dobrih

dila, alli pedipsu gnihovih griha kojih ne pomarsisce u xivotu skruscenjen i pokorom;

„ On çignasce da gliubimo vladanja koja kraglievahu, i nepristavasce pomgniti da izajdemo i virni podloxnizci, i vridni Texaczi. Imma dvanaest gliudih u nascem Selu koji po gnegovem ustarpglienju i nastojanju znadu sada sctiti i pisati i çinniti konte. Onni nama sctiu i kaxu u svetaçgni dan onno sctose radi u podalekim Kraglievinam, onni nami dokazivaju çudnovata slavodobitja glasovitih Vojvodaa, i drughe stvari joschie i lipe i koristne.

„ Ah nek Bog dade viçgni pokoj onoj blaxenoj dusci, i nek gnoj odvrati u viçgnoj slavi sve onno dobro koje nami uççini, Mollimote danam dadesc jednoga Pastira priliçna gnemu, i dajemoti virru daga hochiemo gliubiti kako Otza.

Onda pristupi jedan Staracz koji biasce u druxbi i koji immadiasce nista magne od devedeset godinaa. Izvadi iz kèse jedan sudar; razmòta iz gnega nikolliko malahno kgnigaa; zcelovajih gliubeznivom çastju, proplaka nad gnimi, i pridadejih meni govorechi.

„ Mi jesmo darxani spovediti da nauzci

Digitized by Google

i nagovaranja nascèga pokojnoga Xupnika uzrokovala jesu sadascgnu nasciu çestitost. Svaki svetaçgni dan brez damuse dotrudi on uççiasce nâs nauk karschianski, i tolliko duboko zapeçatiogaje u nascem sardzu i u nascoj pameti daga nechiemo nighda zaboraviti ni mi, ni onni koji posli nâs dogiu. Sinovi moji, on nami govorasce, Sinovi moji budite dobri karsctjani, i bitti hochiete çestiti: nauçite kojesu duxnosti jednoga karsctjanina i bittichiete nauçili kojesu duxnosti i jednoga Podloxnika, i jednoga Gradjanina, i jednoga Otza, i jednoga Sina, i jednoga Brata, i jednoga Zaruçnika.

„ Nistanemagne on biasce odluçio podatinam nike osobite nauke varhu ovizih druxbenih duxnostih, kakoti svidokuje ovo mallo kgnigaa kojihti klagnam. Parvo nego ùmri onjih nami ostavi za zaklad gnegove gliubavi prama nami, a mi hochiemojih sahraniti za uspomenu vikovitu nasce harnosti prama gnemu. Kadajih nami pridavasce, onje nâs nepomenuo da na onnom poglavju koji razloxi varhu duxnostih prama Kragliu, najtichiemo da on biasce skorro sctogod prominio. Ja hotiah, on reçce,

Digitized by Google

ja hotiah jerê poznah da biasce potribbito, zapeçatiti u sardzca vascia i vascih sinovaa koje novo i izvarscnie chiuchienje varhu ovoga posla rádi onizih novih zastavglienjaa koja uççinioje nasc primudri velli Samovladaoacz najprie u svoim parvim Kraglievinam, a potomtoga u onnim drughim Darxavam koje Bog od Slavodobitja priloxioje gnegovû kraglievanju.

„ Ja ne mislim, niti hochiu dase razgliutite suproch onnimi kojisu vâs dosad vladali. Alli buduchi mi darxani bitti harni, ja zcinim stannovito da mi immamo jednu pritescku i osobitu duxnost prama visokom moguchiem Kragliu kojega odredilo jest Boxje provvidjenje çudnovatim naçinim za prosuti nove darove varhu narodaa od svjetâ. On obechiva i nescem narodu daga hochie uççinniti dionika ovizih blogodaranih zastavglienjaa: poçeoje jurve çestitom hitroschiu izpugnevati gnegova obetjanja, i ja od ovoga vrimena prorokujem vami privellika dobra, i neizmirne koristi. Ah zastomi nie dopuscteno viditi ovo posve dovarsceno, i ostavitivas podpunno çestite! Ova sama misao moglabi uççinniti da poxellim xiviti mallo visce.

Digitized by Google

„ Dakle k' çasti i posluhu vi jeste darxani priloxiti joschie i vasciu pravednu harnost pramà novem Kragliu.

Najposlie ovi dobri Staracz ovako dovarsci svoje govorenje „ Nechiesc najti visce meju nami jednoga kriva svidoka, ne jednoga kojise kunne krivo, ne jednoga çovika sardita i nagla. Nasc dobri Pastir biasce çesto pohodjen od Garskih Popovaa. On hotiasce i on isti davascenam izghled dajih lipo doçekamo i sctujemo: mi gnega poslusciahomo. Kada prolazahu Turme illiti *Karavane* Turskè na jedan pazar koji nie odonvle velle daleko, vazda kojigod od onizih Targovaczaa svratiobise u nasce Selo i doniobi nami koju targovinu. On gnih prjimasce millostivo gliubeznivo i lipo sasvim da darxe jedan zakon tolliko razliçitan od nascega: na ti naçin onje gnih obiknuo da nâs pohode çesto, i mi sada imamo kod nâs jedan pazar mallo ne svakoga misecza.

„ Deh posciaglinam jednoga Pastira priliçna onnomu: Ah zasctoje umrao parvo mene! Dasam barem mogao immati srichiu bitti od gnega upravglien i ukripjen na najzadgnem çasu moga xivglienja. U sve onno vrime kojeje on vladao nasce dusce neimade izghleda daje kô umrao brez

Digitized by Google

priati svete Sakramente i sva druga pokripglienja nasce svete virre.

„ Molimte dami povratisc ove kgnighe. Mi hochiemo moliti onnoga Pastira kojega nami dadesc danamjih istumaççi, i pokle budemo zapantili onno sctoje u gnimi upisano, mi hochiemojih sahraniti u Sakrestiu meju ostalim uspomenam ovoga vrimena koje hochie bitti za nâs najçestitie od sviuh vrimenaa prosciastih.

Jasam molio onnoga Starcza da ostavi za koje vrime ove kgnighe u mojih rukah i obechiahmu dabih nastojao prid Vladanjem nek onne kgnighe budu potvardjene i sloxene na priliku jednoga narodna Nauka za Segliane, ako budu nasciaste posve prikladne blagodarnim gnegovim naredbam.

I bile jesu u istinnu potvardjene: paçe bi joschie zopovidjeno dase immade s'gnimi sluxiti u svimi segliansk̃im Xupaniam od Dalmaczie.

Moj draghi Brate; pokle po obiçaju budesc istumaçio onnom puku nauk karsctjanski kojise nighda ponavglia kollikoje dostojan, evoti u ovim kgnixiczam onni nauzci s'kojimi imadesc nagovariti onni dio stadda karsctjanskoga koji bi pouzdan

Digitized by Google

tvojoj virri: Zamisli kollikom dragosctju i kollikim poklonom priatichie onni dobri gliudi ove kgnighe sloxene od gnihovoga pokojna pastira. Allije odvech potribbito da tvoj izghled bude prikladan tvoim nauzcim.

Ja mnogo uffam od tebbe zascto poznajem da immadesc vogliu dillovati dobro, zascto pòznajem tvoju razumnost i tvoju gliubav prama iskargnemu, zascto vidim daje tvoje sardze punno duha Evangelskoga, i zascto niemi skrovito prosciastno tvoje izghledno xivglienje. Ja darxim stannovito da nechiesc uççinniti taschie moje uffanje, i da onni dobri i vagliani Segliani koji sada uzdisciu za izgubjenim svoim Pastirom, hochiese barzo uttisciti videchi dasu u tebi dobavili jednoga drugoga posve priliçna pervomu.

Tvoja dillovanja immajù vazda biti upravgliena za iskati dobro onizih dasciaa, i za nastojati da budu ispugnene naredbe onnizih Starescinaa koji vladajuchi, ischiu korist svega kollika gliudoskoppa:

Ja tebbe odabiram i odredjivam da budesc Otaz onnizih dobrih Segliaaa. Radi toga ti immadesc gnimi razlomiti ne samo kruh riççi Boxje i svetoga nauka; dalli

Digitized by Google

odvisce ti imasdesc s' gnimi razdiliti sve onno sctoti ostaje izvan tvoje hrane, i izvan drughih troscgnaa potribbitih za tvoje Misnisctvo. Ovo isto Misnisctvo postavgliati duxnost da vazda i brez pristanka utiscisc, i pomoxesc tvoje iskargne na svaki naçin kojitie moguchie. Onni hochie tebbi bitti harni, i gnihova harnost uzmnoxivsci gnihovu cast i poklon prama tebi, uççinnitichie da tvoja pastirska nagovaranja budu pomgnivo slusciana, sardçeno priata, i dragovojno obsluxena.

Tebbi jest podana oblast, i ti immadesc duxnost pripovidati puku sakupglienu; ovo jest jedan dio najtexji, i najmuçnji tvojih duxnostih. Ti jesi dosta nauçan za ispunitije: allite immadem napomenuti, i priporuçiti da za izghled tvoga pripovidanja immadesc vazda prid occimi Sveto Evangelje, tojest da tvoje govorenje ne bude u viscini nauka i rascchih riççih, dalli u istinni xivotta, çisto i lako. Na ti naçin puk lakochiete razumiti, tichies divaniti gnegovem sardzu, taknutichiescga, uglavaviti i navesti date posluscja.

Vladanje odredjiva tebbe, i pazi kako najpodobnia tumaçiteglia za çinniti poznati i priati onne koristne prinaprave kojes

zabilixio dillovati meju ovim pukom. Gnegova razumna naredjenja bittichie priatà vechim pouzdanjem i dragosctju kada budu od tebbe navisctena, i istumaçena.

Slabi razum od Seglianaa nenauçnih muçnobi dosegao i razumio brez tvoje pomochi nike prikoristne istinne i mudre obiçaje s' kojimi vladanje upravglia svoja dillovanja.

Tebbise pristoji prosvitliti mallo po mallo onne mraçne pameti, nekse uççine podobne poznati i priati razlog, istinnu, i pravdu. Tebise pristoji çinniti da onni stvore u svojoj pameti jednu pravu misao od Vladanja u kojem, kadase pazi iz daleka, ne vidise onna gliubav i onna pomgna s' kojim nastoji, dalli samo onna snaxna silla s' kojom priti. S' ovim naçinom ti hochies nastojati i dostighnuti da pristannu onne bukke, i onne puscke smutgne koje çestokrat nadeznese ni sctojih uzrokova, ni nasctosu upravgliene, i koje çesto suprotivese svakom pomgnivom nastojanju za opchienu korist i çestitost.

Darxan jesi uççiti nauk çist i brez troche; tvojim nagovaranjem imasc koriti i suprotivitise onni nepodobnostim kojese pokrivaju immenom od bogosctovja u vrime

isto kada Boga uvridjuju: ti immadesc razrusciti onne davne privare od pameti ì istumgiti nike zgodde koje izlaze naravskim redom, alli koje strasce nenaucna tezaka koji gnih ne dosixe, ni razumi.

U tvojimi rukama stoji i visi privelliko dobro: tiga moresc dillovati. Uffaj u obragnenje Boxje: zazivaj gnegovu pomoch nepristajnom molitvom, i primi meju to moj blagoslov.

Digitized by Google

PERVI RAZGOVOR

S' kojim Xupnik postavgliase tumaçiti ovi nauk.

Bog govori i tumaçi svoje hotinje po usta zakonitih Oblastih koje na gnegove imme s'nami vladaju: i po usta uprav ovizih oblastih od gnega odredjenih, on dozva mene, i odredi da dogem k' vami za çinnitivam poznati vasce duxnosti, za upravitivas i ukripritivás na gnihovo ispugnenje.

Nighdi i nikada ja nechiu zaboraviti onne duxnosti kojeje Bog meni naslonio i mojem misnisctvu, kako neima çasa u kojemga ja ne vidim polak mene, ni mista ni stvari, kojami gnega ne naviscta, i o gnemu ne govori. Dostaje poghledati u okollo: dostaje promisliti na nepromignive zgodde od vrimenaa, od danaa, od nochih, na redovita i stannovita putovanja Suncza, Misecza, i Zvizdaa; na zabilixeno vrime od xetve od jematve i od sviuh kolliczih plodaa zemalskih, na kisce koje natapaju zemgliu, na vietre koji çiste aer.

Digitized by Google

Sve kolliko naviscta, svude mudrost i mogustvo jednoga Boga Stvoriteglia, i Upraviteglia. Koje podao Pivczu glâs kojivas bûdi o zorri nakse ustanete na rabotu od dneva? Koje podao snagu xivotini koja gonni brime k'vascim kuchiam? Koje podao tiho ustarpglienje Volu koji podlagajuchise na jaram prodire zemgliu kojavas hrani? Ko uzmnoxuje onno xitto kojega vi siete? Ko obukuje lisctem onne loze koje zimi mallo ne suhe stoje oborene na zemgli? Kojih naresciva i bogatti obilatim grozdjem iz kojega vadite ugodno pichie? Svekolliko jest mudrost, svekolliko jest providjenje blagodarnoga Boga kojise kaxe i çinni poznati u svemu scto vidimo çujemo, uxivamo, immamo.

Varhu ovoga jase pozivam na vâs istih; upitajte vasciu duscevnost, svidok vazda istinniti kadase istinnito iskusciuje i tiho sluscia. Onno predanje i onni strah kojega podnosi kada zlo dilluje: onna dragost i onna ugodnost koju kuscia kada dilluje dobro ne govorilivam dosta da onna poznaje da varhu gne vazdabdi jedan skroviti Sudacz koji alli hudi, alli huali gnezina dillovanja?

Digitized by Google

onizih uvixbanjaa i naukaa, kojihvam podati moxe vasc duhovni Pastir: vi immate poslusciatiga, ugoditimu, izpuniti onno sctovam velli, i sctovâs napomigne. Ovoje poglaviti uzrok radi kojega ja jesam k' vami poslan. Jasam zaçeo stannovitu odluku ispunniti od straane moje duxnost ovu: ja postavgliam uffanje moje u Boga, i gnegovu pomoch prosim i zazivam. Odnvle izlazi dase ja çujem pun kriposti i hrabrenosti, i dase podlagam na muçno brime od vascega duhovnoga Pastira. Ja xellim, i uffam uççinitivam dobra, i ovo uffanje od ovoga istoga çasa çinni platju mojih trudaa.

Nek Bog podade vikoviti pokoj dostojnom Xupniku koji pervo mene radioje u ovomu vinogradu gospodinovu, i kojivas jest izvarscno naucio nauk karsctjnaski. Onje vami çinnio poznati, i kusciati da ispugnenjem duxnostih nasce svete Vjerre dostixese joschie i rillesna çestitost. On jest posadio: meni ne ostaje drugo nego gojiti i ukripiti ovo lipo stablo, nek pruxi svej to visce duboko svoje xille, nek uzraste svej to visce jako i zeleno, i nek podade obilati plôd istinnitih kripostih, i pohvaglienih dilaa.

Digitized by Google

Jasam stannovit, sinovi pogliubjenil, da onna radgna s' kojom mislim sluxitise, immade dostighnuti ovu svarhu: pokle jest onna ista koju biasce odabrao za vasce dobro pokojni vasc Pastir. Takoje uprav, Sinovi moji; ispugnene jesu vasce xeglie. Onne kgnighe koje on vami òstavi pervo smarti, i koje vi podali jeste nascem pridostojnom Biskupu, onne kgnighe rekoh bile jesu potvardjene od Vladanja, i sloxene na naçin nauka chiudoredna, bilo jest naredjeno dase s' gnimi immaju sluxiti svi Xupnizci od Selaa. Jasam donio samnom ovi dragozcigneni zaklad, kojega svaki svetaçgni dan hochiuvam istumaçiti mallo po mallo pokle po obiçaju budemo ponovili nauk karsctjanski:

Ja darxim za zlamen çestite zgodde i dobre srichie mojih truda a ovoga Sirotu kojega vidite. Hodechi k'vami jasamga susritio polak pûta gola gladna zapusctena brez pomochi i jedva duhasta, Jasamga uzdighao, sahranio, pokripio, obukao, i doveo samnom, i mislim da ovim dillom od millosardja podaosam dobar poçetak mojem pastirskom bdenju. Ustarpglienjem i nastojanjem u ovo mallo danaa nauçiosamga da upanti onna uvixbanja i onne nauke

kojise uzdarxe u ovom kratkopisu, nekmi moxe sluxiti za ponnovitijih vami. Slusciajtenas dakle pomgnivo, i zapeçatite u vascioj pameti i u vascem sardzu ove zapovidi.

Nék budu ugodne Bogu moje odluke, i nek blagoslovi moje trude.

Digitized by Google

DUXNOSTI

PREMA BOGU.

Xupnik. Koje jesu duxnosti prama Bogu?

Sirota. Gnega klagnati, gnega gllubiti, gnegase strasciti, virrovati onno sctoje objavio, a obsluxiti onno sctoje zapovidio.

Xup. Zascto duxni jesmo klagnatiga?

Sir. Zascto on jest svemoguchi jedini Stvoritegl od svega.

Xup. Koti velli dase nahodi jedan Bog Svemoguchi jedini Stvoritegl od svega?

Sir. Svi gliudi: jere svi kollizci poznaju i spovidaju Boga Stvoriteglia Svita.

Xup. Alli ovo ne çinni viditi drugo nego da immade nikih chiuchienja jednoduscnih i opchienih svimi gliudem.

Sir. Ova jednoduscnost kaxe dase u ovomu ne varraju: tolliko visce da u ovoj samoj i jedinoj misli jesu jednoduscni. Ova jednoduscnost neobiçajna, ova neobicajna jedinost u miscglienju nemoxe dakle bitti nego dillo Boga istoga kojie postavio u sardze sviuh gliudih jednu istu misao, i chiuchienje isto.

Digitized by Google

Xup. Bilimi umio ukazati na drughi nacin dase istinnito nahodi Bog?

Sir. Bih stannovito na igliadé naçinaa kako immade igliada stvorenjaa kojaga navisctaju. Nabbesa i zemglia i môre i sve sctose u gnimi nalazi; sve scto u gnimi vidimo dase dogâja, svako i najmagne promiscglienje kaxe i potvardjiva da biva jedan Bog primoguchi Stvoritegl, i Upravitegl Svita. Od gnega izlazi svitlost kojanas prosvitgliuje, od gnega plodnost zemalska kojanas hrani, od gnega obrana suproch studeni i vruchini, od gnega oghagn kojinas tepli, od gnega aer kojinas hladi. Koji ighda çovik moxe uççiniti jednu samu od ovizih stvarih naravskih koje vidimo? Koja ighda pamet moxe stvoriti jednu muhu, alli uççinniti da iz jednoga zarna uzraste klasje? Paçce kobi mogao stvoriti jedan sami vlâs od glave? Ja nebih nighda svarscio govoriti hotiuchi samo u kratko izkazati jedan i najmagni dio neizbrojnih çudesaa, kojase vidde na ovomu Svitu. Sada ja ovako razloxim. Neima stvorenja brez stvoriteglia, kako neima plodda brez simena. Sva ova stvorenja nemoguchi bitti bila

po sebi istimi, potribbitoje spoviditi dasu bila stvorena od jedne neumarle primoguchie pameti, koju mi zovemo Bogh.

Xup. Ovi razlozi jesu mnogo vagliani, alli rezcimi odklenbi ti poznao dase nalazi jedan Bog kada joschie nebi znao scto misle varhu ovoga ostali gliudi, i kada joschie ti nebi bio podoban paziti red i lipost ovoga Svita?

Sir. Jabih ovo poznao po meni istomu. Ja chiutim da immadem jednu duscju, koja misli, i kojame çinni stannovita da ja jesam i bivam. Alli ova ista moja duscja poznade da onna nie podala sebi istoj svoje bitje i poçetak: Dakle ovo bitje onna jest priala od Svemoguchiega Boga.

Xup. Rezcimi sada zasctosmo darxani klagnati Boga?

Sir. Covik kaxe çast i poklon prama onnim gliudem kojiga nadhitaju alli u dostojanstvu, alli u godinam, alli u mudrosti. Kako dakle nechie bitti darxan klagnati priumiglienom çastju Boga Svemoguchiega gnegova Stvoriteglia, Upraviteglia, i primudra Samovladaocza?

Digitized by Google

Xup. A zasctosmo darxani gliubitiga?

Sir. Zascto buduchi mi priali neizmirna dobra od gnegove dobrote i blagodarnosti, darxani jesmo bittimu sardçeno harni. Iz ove pravedne harnosti izlazi u nami gliubav prama gnemu: gliubav koja ne immade immati mejascia ni mirre, kako neima ni mirre ni mejascia gnegova dobrota i millosardje. Pokleje nâs stvorio, on jest nâs joschie i odkupio neproczignenom karvju jedinorodjenoga Sina svoga Isusa Isukarsta primajuchi muku i smart gnegovu na pomarsenje i odriscenje nascih grihaa, i dajuchinam po gnemu svitlost Evangelja Svetoga. U ovim svetim kgnigam Evangelskim kojese nahode kratko sakupgliene u Nauku karsctjanskomu nahodese ispisani svi bilizi i zakladi gnegove gliubavi prama nami, i nahodese tollikojer i uzroczi i zapovidi gliubavi nasce prama gnemu. Alli nie samo on zapovidio da gliubimo gnega: k' ovoj zapovidi on jest priloxio vazda i zapovid da gliubimo nascega iskargnega.

Xup. Koja jest onna zapovid u Svetom Evangelju koju Isukarst zove najparvu i najvechiu meju svimi zapovidim?

Digitized by Google

Sir. Gliubiti Boga varhu svake stvari, a iskargnega radi Boga. Ova gliubav prama iskargnemu postavgliaam duxnost da oprostimo uvridjenja, da zaboravimo pogardjenja i krivine, dase neimamo osvetiti: ovo jest istumacio isti Isus Isukart u Evangelju.

Xup. Reczimi sada sasctosmo darxani strascitise od onnoga Boga koga gliubimo i klagnamo?

Sir. Zascto buduchi Bog neizmirno pravedan hochieme pedipsati na drugom svitu, ako buduchimu sagriscio, umrem brez dostighnuti s' pokajanjem i pokorom gnegovo oproschienje.

Xup. A koti velli da posli ovoga xivota vrimenita, immade drughi xivot viçgni i neumarli?

Sir. Bog isti u Svetom Pismu. Alli i da nie ovo Bog objavio ja nebih zato sumglio varhu ovoga, zascto isti moj razum ovomi kaxe.

Xup. A s' kojimi razlozim kaxeti tvoj razum ovu istinnu?

Sir. Immajih mnogo: alli ja ovdi ponnoviti nechiu nego sami jedan. Bog jest pravedan, i nemoxe nego bitti pravedan. Alli na ovomu Svitu, i u ovom

Digitized by Google

gahu svi kolliczi dosechi i razumiti. Radi toga ista mnohavost, i nepodobnost çoviçanskoga razuma çinni viditi i poznati da potribbito biasce Objavglienje.

Xup. Alli rezcimi: ne suprotivilise razlogu vjerrovati Otajstva kojase ne dosixu?

Sir. Ne ttannovito, kokose ne suprotivi da Bog moxe i znade uççiniti mnogo visce nego mi znademo, i moxemo razumiti. Ja na priliku, ne razumim kako moja duscia koja jest duh kreta moje tilo koje jest od pùti: ja ne razumim kako rastu stabla i kako plôde, ja ne poznajem scto jest onno scto podava xivot xivotinam, i tollike neizbrojne drughe stvari ja ne dosixem. Paçe çujem govoriti da onni isti koji mnogo uçe, i mnogo znadu, nisu joschie nauçili ni poznali scto jest jedno zarno praxine. Sasvim time ja nemogu ne vjerrovati da moja duscia kreta moje tilo; da iz jednoga zarna izhodi jedno stablo, jedan czvit, jedno vochie; da i xivine xivu i dilluju; da immade parxine krajem môra. Zascto dakle nechiu virrovati otajstva kojaje Bogh objavio sasvim dajih ne razumim? Bogh jest ista istinna: nemoxe

dakle nego bitti istinna onno sctomi Bogh véli: i ja nemogu ostati privaren slidechi gnegov nauk i virrujuchi gnegovim riççim.

Xup. Ostajem zadovoglian od tvoizih razloga a, sasvim da immade i drughih koji ovo isto potvardjuju. Istumáçimi sada zasctosmo duxni ispunniti i obsluxiti onno sctoje Bogh zapovidio?

Sir. Zascto buduchi on poglaviti nasc Vladaoaz immade svukolliku Vlast, i oblast zapoviditinam, i podatinam onni Zakon koji jest visce gnemu ugodan: zascto ovi Zakon nie drugo nego istumaçenje zakona naravskoga: i zascto najposlie ovi zakon çinni nâs çestite na ovome Svitu, i pripavglianam vikovitu srichiu na drugomu.

Xup. Immadeli drughih duxnostih prama Bogu?

Sir. Immade stannovito.

Xup. Kojesu?

Sir. Poslusciati Czarkvu Svetu i podloxitise gnezinem sûdu; buduchi gnu samu odabrao Bogh za tumaçitegliczu Pisma Svetoga, i za Nauçitegliczu od istinne u poslim virre i dillovanja: sctovati gnezine Namisnike; svetkovati

Digitized by Google

blaghdane ne pòxdarstvom i pianstvom, dalli slusciajuchi Svetu Misu, çinnechi molitvu i druga dobra dilla: çastiti Blaxenu Mariu Diviczu i ostale Svetze kako vagliane odvitnike meju Bogom i Gliudem: najposlie uzdarxatise u zdravgliu.

Xup. Kakose sctujù Boxji Namisniczi?

Sir. Slusciajuchi, i obsluxujuchi sve onno scto uççe po zakonu Boxjemu, i po nauku Czárkve Svete.

Xup. Posli ispugnenja od deset Boxjih zapovidih, koja ti czinisc da meju svimi dobrim dillim jesu Bogu najugodnia?

Sir. Pomóchi i utisciti iskargnega svitovanjem, dillom i na svaki naçin koji moxemo: branniti sirote, i nejake: sctovati starcze, i utisciti xallostne: u jednu rieçi sva onna dilla koja u nauku karsctjanskomu reççena jesu dilla od millosardja.

Xup. Kakose imma ispunniti zapovid uzdarxatise u zdravgliu?

Sir. Ne blagujuchi ni pijuchi prikoredne; dalli samo kollikoje dosta za nasciu hranu, i kakose pristoji sluxitise darovim boxjega providjenja; najposlie trudechi, i ne xelechi tuje xéne.

Digitized by Google

DUXNOSTI

PREMA KRAGLIU.

Xup. Kojesu duxnosti prama Kragliu?

Sir. Zapoznatiga najparvo kakono Glavara od Gliudoskuppa: od kojega mi jesmo uda, ú kojemu zdruxujese opchiena Voglia od Pukaa.

Xup. Scto jest onno scto ga çinni Kragliem?

Sir. Oblast kojamu jest dopusctena.

Xup. Komuje dopustio ovu oblast?

Sir. Bog isti zascto svaka oblast izlazi od gnega.

Xup. Zascto; Bog hochie da jedan çovik immade mogustvo i oblast nad ostalim gliudim?

Sir. Zascto daje podao svimi kollizcim jednaku oblast, svibi hotili zapovidati, a niko nebi hotio poslasciati.

Xup. Kako znademo dasu gliudi odredjeni za poslusciati?

Sir. Boghje zapovidio çoviku posluh odma kadaga stvori. Parva duxnost kojumi postavi bi onna, da obslúxi zabragnenje kojegamu uççini da neimade blagovati plôd nikoga stabla, u zemalskom Raju

Digitized by Google

ghdise nahodjasce nasc parvoroditegl Adam parvo nego sagrisci. Odonvle immamo nauçiti da najparva duxnost nami postavgliena od Boga jest posluh. Pristupglienje ove duxnosti uzrokova sve nasce nesrichie i grih istoçni bio jest jedan neposluh.

Xup. Immascli koju drugu duxnost prama Kragliu?

Sir. Immademg suvisce duxnost çastiti sve gnegove zakone, i naredbe kada nisu oççito suprotivne onnim duxnostim kojemi postavglia Virra Sveta. Immam tollikojer sctovati sve onne, koji na gnegovo imme i gnegovom oblasctju çine ove zakone ispugnevati.

Xup. Alli kadabi ovi zakoni bili skodglivi i za vlastito i za opchieno dobro?

Sir. Nie dopuscteno Podloxniku suditijih, a mnogo magne potlaçitijih, i odbacziti. Stvarje posve oççita i bistra da akobi ko smio suditijih i huditijih, onbise suprotivio Bogu istomu, i pomankaobi od çasti i poklona prema oblasti od Boga zastavglienoj. Suvisce: buduchi opchieno pristupglen zakon, nebi mogao skup çoviçanski oddoliti na silni potok od zlochiaa, i upaobi barzo u strahost od

Digitized by Google

Anarkie, sto hochie rechi razmetnutje od Giudoskuppa, biç najnemilii i svakoga u dosobito i svuh kollizçih zajedno.

Xup. Immali koja druga duxnost prema Kragliu?

Sir. Imma i duxnost od harnosti.

Xnp. Varhu kojih uzrokaa naslognena jest ova harnost?

Sir. Parvo jere Kragl podnosise svoim podloxniczim kakono Otaz gliubeznivi prama sinovom: drugo jere svojom mudrosctju i bdenjem darxi od nàs daleko glád i skupochie: tretje jere svoim moguctvom brani nâs od nepriategliaa, i çinni da pod gnegovim odvitovanjem slobodno ispunnimo i darximo Virru nascih Otâczaa: çetvarto jere on tratti vaskollik svoj xivot i svoje pomgne za provviditi nascim potribbam.

Xup. Nahodisuli koju drugu duxnost?

Sir. Nahodim stannovito: navlastito onnu da skoçim na oruxje, i daga sluxim kako vojnik svaki put kojimi on zapovidi, i da postavim na kojumudrago poghibio moj xivot za braniti gnega, gnegovu Kraglievinu i Otaxbinu.

Xup. Gliubisliti sadascgnega nascega Kraglà?

Digitized by Google

Sir. Sa svim sardzem i jakosctju. Da on kojie bio odredjen od Boga siditi na parvom pristogliu od Svita, da on rekoh nie nâs obranio i sctitio bilabi ostala moxe bitti razruscena nassa Sveta Virra. Gnegovi novi Zakoni i zastavglienja jesu tollika privellika dobrodanja za nasc Narod, i pod gnegovim Kraglievanjem mi çekamo stannovitosctju viditi uçtigneno boglie nasce stanje, kako i dosad kusciamo.

Digitized by Google

DUXNOSTI
PREMA GLIUDOSKUPPU.

Xup. Sto hochie rechi Gliudoskup?

Sir. Hochie rechi zdruxenje mnozih obitilih podloxnih istim zakonim, i stisnutih zajedno s' opchienom koristju.

Xup. Kojesu duxnosti prama Gliudoskuppu?

Sir. Parva: nighdase ne razluçiti od pravednih gnegovih razlogaa i koristih. Druga: zdruxitise svi zajedno za opchienu obranu odma na parvi bilig izvanske pritgne. Tretje: nighda ne uzbuditi iznuterne nesklade alli po nepameti, alli po himbenosti. Cetvarto: nighda ne podati Gliudoskuppu niedno svitovanje kojemu neima bitti koristno.

Xup. Kadabi ti bio uvridjen, alli uskodjen od koje obitili tvoga Sela, alli tvoga susjedstva bilise ti mogao osvetiti?

Sir. Ne stannovito jere na ti naçin ostalabi uvridjena i razruscena opchiena druxba, i osveta suproch jednoj obitili razjutilabi sve kollike ostale, i razdililabime od svih kollizcih.

Xup. Sctobi dakle ti uççinio kadabi bio alli

Digitized by Google

uvridjen, alli uskodjen, alli pokraden, alli naskoçen, alli kadabi podnio kojumudrâgo drugu krivinu?

Sir. Allibih oprostio blagodarno, allibih postavio u sûd i u ruke dobrih gliudih ove skodde i krivine, nek onni odsude kako immam bitti namiren i naplatjen.

Xup. A sctobi uççinio onda kada nebi mogao najti ove mirotvorzce, alli kada ovi mirotvorzci nebi bili podobni?

Sir. Utekaobihse Pristoglim zahonitim koji immadu oblast suditi na imme Kraglievo?

Xip. Jesili rekao sve tvoje doxnosti prama Gliudoskuppu?

Sir. Ne joschie; jere ostajemi joschie i duxnost od harnosti za onna dobra i koristi koje uxivam po druxbi od Gliudoskuppa.

Xup. Kaximi kojugod od ovizih koristih i dobaraa?

Sir. Hochiu dobravoglno. Dabi çovik bio silovan xiviti sam po sebi buduchi po naravi slab nenauçan i brez oruxja, biobi vazda u poghibili alli poghinuti od glâda od studeni od nevoglie, alli bitti razdart od gliutih xivinaa i nemillih kojesu snaxnie od gnega.

Digitized by Google

Xup. Istumaçise mallo boglje.

Sir. Jedan çovik sam brez nauka brez pomochi nebi ni mogao, ni umio pripraviti i raditi zemgliu za hranitise. Osâmglien zapuscten nepomoxen neobragnen kakobi ighda mogao çuvati i pasti stadda i blago, kojemu daje mliko i maslo za pichiu, vunnu i koxu za odichiu? Kakobise mogao branniti susritjujuchi svakoga çasa jednu snagu i jednu jakost vechiu od gnegove? kakobi mogao dobaviti hranu u starosti, kada nebi bio podoban rad mnohavosti ní prostriti ruku za skinnuti vochie iz stabla?

Xup. Dakle tvoja duxnost od harnosti prama Gliudoskuppu naslognena jest varhu tvoje osobite koristi i tvoga uzdarxanja?

Sir. Istinnaje; nemogu zanikati daje ovo jedan meju ostalim uzrozcim. Alli izvan ovoga uzroka imma joschie jedan drughi vechi, i plamenitii, koji çinni da uxivam ugodnosctju sve zgor reççene koristi.

Xup. Koji jest ovi uzrok?

Sir. Millosctja, illiti gliubav koju kusciam u sardzu prama drughim gliudem meni priliçnim. Ovo chiuchienje od gliubavi

zdruxuje mene k' gnimi, a gnih k' meni, i çinni da brez pristanka pomoxemo jedan drugoga, sardçeno i blagodarno.

Xup. Odkud izlazi u tebi ovo chiuchienje od gliubavi prama ostalim gliudém?

Sir. Izlazi iz jedne tescke zapovidi kojumi podade Svemoguchi Bog, i od onnizih dviuh poçetkaa kojih on isti zapoçati u sardzu svaçihovem.

Xup. Kojisu ovo Poçetki?

Sir. I. Ne uççiniti drugomu onno scto razloxito nebi hotio dati bude uççigneno. II. Uççinniti drugomu vazda sve onno dobro koje iati razloxito hotiobi priati od druzih.

PREMA OBITILI.

Xup. Sctobi ti mislio o jednom Çoviku koji nebi gliubio svoju Obitio?

Sir. Misliobih daje zao çovik, i dase od gnega immadem çuvati, jere buduchi stanje od obitili najparvo i naravno stanje çoviçje, svaki koji nie dobar Sin, dobar brat, dobar zatuçnik, dobar otaz, dilluje suproch Gliudoskuppu i uvridjujega.

Xup. U sctomu uzdarxese duxnosti jednoga çovika prama svojoj obitili?

Sir. Kako Sin immade sctovati svoga Otza i svoju Majku çastju i poslùhom: immade pomochiih u gnihovim nemochim: darxanje ne zapustitijih u gnihovoj starosti.

Xup. Varhu sctoga naslognene jesu ove duxnosti, i od kojega chiuchienja izlaze?

Sir. Naslognene jesu varhu zapovidi Bogha istoga koji ovim naçinom hotioje dati vechiu snagu jednom iznutergnom naravnom gannutju kojise samnom za-

Digitized by Google

jedno radja i uzmnaxa u sardzu. K'ovoj zapovidi i k' ovom gannutju zdruxujese joschie uzrok od pravedne hamosti.

Xup. Istumaçimi ovo bistrie.

Sir. Da moja majka nieme zadoila s' svoim mlikom, jabih bio umrao istosamse rodio: Da gnezine gliubeznive pomgne nisu ukripile, obranile, çuvale moje djetinstvo, jabih bio poghinuo igliadu putaa. Da moj Otaz nie radio zemgliu, da nie nastojao pasti çuvati uzdarxati blago i stadda za prihraniti i sebe i mene, jabih bio poghinuo od glâda od studeni od nevoglie u onnoj dobbi u kojoj moja mnohavost ne dopuschievascemi providiti mojim potribbam. Da moj Otaz nie zgradio jednu kuchiu, dami nio dobavio zemagliaa iz kojih mogu izvaditi moj xitak, jabih bio silovan u parvim mojim godinam lexati varhu gole zemglie brez pokrova prosechi kruh od vrataa do vrataa za prixiviti nevojno, doklebih dosciao na godine od jakosti u kojimi mogaobih dobaviti xitak s' mojim trudom.

Xup. Izvan ovoga sctosi rekao, immadescli ti koji drughi uzrok za bitti haran tvojim roditegliem?

Digitized by Google

Sir. Immadem stannovito i jedan najvechi od sviuh ostalih: tojest, dasume odgoili u çasti i postegnu, a varhu svega u mojoj prisvetoj virri koja jest utiscenje pokripglienje u nevogliam i nesrichiam ovoga xivota, i najsnaxnii temegl od radostna uffanja za drughi: I evo neizmirni uzrozci radi kojih immadem çastiti, sctovati, poslusciati, sluxiti, i gliubiti moje draghe Roditeglie.

Xup. Kojesu duxnosti jednoga dobra Otza?

Sir. Jesu onne duxnosti iste koje kadasu dobro ispugnene, çinne poznati i duxnosti jednoga Sina.

Xup. Istumaçise boglie.

Sir. Ja poznadem daje moja poglavita i i opchiena duxnost uççiuniti drugomu onno dobro koje jest uççigneno meni: dakle ja immadem uççinniti dobra drugomu, neka bude odvratjeno i meni. Radi toga jasam darxan bitti dobar Otaz prama mojim Sinovom, nek i onni na gnihovo vrime budu dobri Sinovi prama svome Orzu. Brez razlikosti ikakove jesuli muscki alli xenski ja gnih immadem gliubiti, hraniti, pomochi, odgoiti naukom, izghledom, i posvisctenjem

Digitized by Google

akòbi bilo do potribbe. Kada dogiu na godine od rabote immademjih nauçiti mojim znojem daje çovik rodjen za trud i radgnu. Darxansam nauççitijih kakose boglie râdi zemglia, i stabla: darxansam nagovaratijih da râde i texaju navlastito onna vochia i plodde, koji magne izdavaju nasce trude, i uffanje kako na priliku Kumpire. Immadem tollikojer mojom sctednom sahraniti plodde sakupgliene, nekse i onni obiknu providiti razliçitim potribbam obiçajnim, i prikobiçajnim, kojese mogu dogoditi alli radi skupochie, alli radi nemochi. Na ovi naçin napunitijih immadem strahosti da ne samo ne dotaknu, dalli paçe da i ne poxele tujega immanja.

Xup. Kojesu duxnosti, jednoga dobra Bratta?

Sir. Gliubiti Bratju i Sestre; promiscgliajuchi daje priao bitje od istih roditegliaa, daje poçivao na istoj utrobbi, daje sasnuo isto mliko, daje odredjen od naravi xivitti s' gnimi za dugo vrime u jednoj istoj kuchi, blagovati na istoj tarpezi i uxivati iste koristi. Immade joschie podnitijih, izminitijih i ipomochi.

Xup. Kojesu duxnosti jednoga dobra Muxa?

Sir. Gliubiti sardçeno svoju Xenu, gledatije kako druxbeniczu podanu od Boga neka bude s'gnime zajedno dionicza od zla i dobra: zapoznatie kako Xenu odredjenu bitti majka gnegovih Sinovaa, i priporoditiga u gnimi. Buduchi onna slabia od gnega i visce od gnega podloxna na nemochi bolesti i trude, radi toga immade na osobiti naçin izminitije i pomochi. Darxanje vladatise s' gnome gliubeznivom opazom i çastju, nek onna dobrovojno razdili s' gnime onnu pomgnu kojaje potribbita za Sinove i za kuchiu. Immade odvisce pazitije kako straxaniczu i uzdarxitegliczu od pokuchine, i od domanskih posalaa. Immade joschie naslidovati gliubitije i kada òstari: zascto ovu duxnost postavgliamu i zakon Boxji, i harnost ista za sluxbu kojuje od gne priao.

Xup. Koje duxnosti immade jedna Gliubovnicza?

Sir. Onne iste koje rekosmo da immade jedan dobar mux: alli onna immade suvisce duxnost paziti i çastiti svoga muxa ne samo kako svoga druga, dalli i kako svoga glavara i starescinu.

Digitized by Google

Xup. Poznajescli koju drugu duxnost prama obitili?

Sir. Immadem bitti krotak i ugodan prama mojim sluxbenikom, gliubitijih brannitljih uççitijih, u jednu riç jasam darxan immati pomgnu od gnih kako od mojih sinovaa, pokle immadem Bogu podati tescki razlogh i od gnih kako od jednoga dila moje obitili.

Xup. Svarsciujuli ovdi tvoje duxnosti?

Sir. Ne svarsciuju; jeremi ostaje vazda duxnost da dogem i dase uteççem tvojem uvixbanju i tvojem svitovanju svaki krat, i u svakoj prigoddi u kojoj poznaobih da za dobro upravitise nie dosta ovo sctosam nauçio.

Google

Digitized by Google

Digitized by Google